

***ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З КУРСУ «ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО
УКРАЇНИ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
НА 2025 – 2026 Н.Р.***

***ТЕМА 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО
ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА***

Поняття цивільного процесуального права. Предмет, метод і система цивільного процесуального права. Місце цивільного процесуального права у правовій системі України. Цивільна процесуальна форма. Джерела правового регулювання цивільних процесуальних правовідносин. Дія норм в часі, в просторі і за колом осіб. Поняття цивільного судочинства та його види. Стадії цивільного процесу

ТЕМА 2. ПРИНЦИПИ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА

Поняття принципів цивільного процесуального права, ознаки та їх значення. Класифікація принципів цивільного процесуального права. Особливості їх взаємодії. Принципи цивільного процесуального права, які закріплені у Конституції України, їх характеристика. Принципи цивільного процесуального права, які закріплені у галузевому законодавстві про цивільне судочинство, їх характеристика.

ТЕМА 3. ЦИВІЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРАВОВІДНОСИНИ

Цивільні процесуальні правовідносини : поняття, особливості та види. Передумови виникнення цивільних процесуальних правовідносин. Елементи цивільних процесуальних правовідносин. Суд як основний суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин.

ТЕМА 4. ЦИВІЛЬНА ЮРИСДИКЦІЯ

Поняття цивільної юрисдикції та її характеристика. Співвідношення цивільної юрисдикції з іншими суміжними : конституційною, адміністративною та господарською. Види цивільної юрисдикції. Територіальна цивільна юрисдикція : види та їх характеристика. Передача справи з одного суду до іншого.

ТЕМА 5. УЧАСНИКИ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Сторони у цивільному процесі: поняття та загальна характеристика. Процесуальне становище сторін. Зловживання суб'єктивними процесуальними правами : поняття, форми та процесуально-правові наслідки. Процесуальна співучасть: види, підстави виникнення та правові наслідки.

Заміна неналежного відповідача. Процесуальне правонаступництво. Поняття та процесуально-правова характеристика інституту третіх осіб у цивільному процесі: треті особи, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору; треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору.

Судове представництво: поняття, види та правові наслідки: поняття та правова природа інституту судового представництва. Вимоги щодо осіб, які можуть бути представниками у цивільному судочинстві; види судового представництва та їх характеристика; припинення судового представництва.

Органи та посадові особи, яким надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб: підстави та форми участі у цивільному процесі органів та посадових осіб, яким надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб; процесуально-правовий статус органів та посадових осіб, яким надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб.

Інші учасники цивільного процесу : перекладач, свідки, експерт, спеціаліст, експерт з питань права, судовий розпорядник, секретар судового засідання

ТЕМА 6. СТРОКИ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ. СУДОВІ ВИТРАТИ. СУДОВІ ВИКЛИКИ І ПОВІДОМЛЕННЯ. ЗАХОДИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ

Строки у цивільному судочинстві: поняття, види та їх обчислення. Зупинення, поновлення, продовження та закінчення процесуальних строків. Інститут судових витрат: процесуально-правова сутність та значення. Види судових витрат та їх характеристика: судовий збір; витрати, які пов'язані з розглядом цивільної справи. Розподіл судових витрат. Інститут судових викликів та повідомлень у цивільному судочинстві: поняття та процесуально-правова характеристика. Зміст судових викликів та повідомлень та порядок їх вручення. Заходи процесуального примусу : поняття та процесуально-правова сутність. Види заходів процесуального примусу та їх характеристика.

ТЕМА 7. ДОКАЗУВАННЯ ТА ДОКАЗИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Поняття судового доказування та його стадії. Суб'єкти судового доказування. Предмет доказування у цивільних справах. Тягар доказування. Законні презумпції. Факти, які не підлягають доказуванню: загальновідомі факти, факти, які визнані сторонами, преюдиційні факти. Поняття доказів та їх види. Належність, допустимість, достатність та достовірність доказів. Засоби процесуального доказування та їх види: показання свідків; пояснення сторін, третіх осіб як свідків; письмові докази; речові докази; електронні докази; висновок експерта. Забезпечення доказів.

ТЕМА 8. ПОЗОВ

Поняття та особливості позовного провадження. Поняття позову та його процесуально-правова природа. Елементи позову та їх характеристика. Зміна елементів позову. Види позовів та їх характеристика. Тотожність позову. Право на позов. Передумови права на пред'явлення позову. Умови реалізації права на позов. Забезпечення позову. Зустрічне забезпечення.

ТЕМА 9. ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ПОЗОВУ. ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ

Порядок пред'явлення позову до суду. Відкриття провадження у справі. Залишення позовної заяви без руху, повернення заяви. Відмова у відкритті провадження у справі. Зустрічний позов. Відзив на позов : поняття та види. Об'єднання та роз'єднання позовів.

ТЕМА 10. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ДО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ

Підготовка справи до судового розгляду як самостійна стадія цивільного процесу : поняття та процесуально-правова сутність. Підготовче судове засідання як процесуальна форма підготовки справи до судового розгляду (завдання, порядок проведення, питання, які вирішуються в підготовчому судовому засіданні). Письмові заяви учасників цивільної справи по суті спору в підготовчому провадженні: відповідь на відзив, заперечення щодо відповіді на відзив, пояснення щодо позову або відзиву третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, заяви з процесуальних питань : заяви, клопотання, заперечення. Судові рішення в підготовчому засіданні. Врегулювання спору за участі судді.

ТЕМА 11. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ У СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ

Судові засідання як процесуальна форма розгляду цивільних справ у суді першої інстанції. Ритуально-церемоніальні особливості судових засідань. Повноваження головуючого. Порядок судового розгляду цивільних справ у суді першої інстанції. Складові частини судових засідань. Їх характеристика. Відкриття судового засідання. З'ясування обставин справи та перевірки їх доказами. Судові дебати. Постановлення та проголошення судового рішення. Оголошення судом перерви та відкладення розгляду цивільної справи. Зупинення провадження у справі. Завершення провадження у справі без винесення судом рішення по суті спору: закриття провадження у справі та залишення позову без розгляду. Фіксування цивільного процесу.

ТЕМА 12. ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ СПРАВ У ПОРЯДКУ СПРОЩЕНОГО ПОЗОВНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття та процесуально-правова сутність спрощеного позовного провадження. Справи, розгляд яких є можливим в порядку спрощеного позовного провадження та їх характеристика. Відкриття провадження у

порядку спрощеного позовного провадження. Порядок розгляду справ у порядку спрощеного позовного провадження та прийняття судових рішень за наслідками їх розгляду.

ТЕМА 13. СУДОВІ РІШЕННЯ

Поняття та процесуально-правова сутність судових рішень у цивільному процесі. Форми судових рішень та їх правова характеристика. Вимоги, яким мають відповідати судові рішення. Зміст судового рішення. Законна сила судових рішень. Недоліки судових рішень та способи їх виправлень. Судові ухвали у цивільному процесі: поняття та види.

ТЕМА 14. ЗАОЧНИЙ РОЗГЛЯД ЦИВІЛЬНОЇ СПРАВИ

Поняття та процесуально-правова сутність заочного розгляду справ. Умови допустимості заочного розгляду справи, їх процесуально-правова характеристика. Особливості заочного розгляду справи та ухвалення заочного рішення. Перегляд та оскарження заочного рішення.

ТЕМА 15. ОСОБЛИВОСТІ ПОЗОВНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ВИЗНАННЯ НЕОГРУНТОВАНИМИ АКТИВІВ ТА ЇХ ВИТРЕБОВУВАННЯ

Пред'явлення позову про визнання необґрунтованими активів та їх витребовування. Порядок розгляду справ про визнання необґрунтованими активів та їх витребовування. Правові наслідки визнання активів необґрунтованими.

ТЕМА 16. НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Наказне провадження : поняття та процесуально-правова сутність. Вимоги, щодо яких може бути виданий судовий наказ. Відкриття наказного провадження. Судовий наказ. Поняття та процесуально-правова сутність. Скасування судового наказу.

ТЕМА 17. ОКРЕМЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Окреме провадження як вид цивільного судочинства. Учасники справ окремого провадження та їх процесуально-правове становище. Процесуальний порядок розгляду справ окремого провадження. Розгляд справ про зміну правового статусу фізичних осіб: *справи про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатної та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності, розгляд судом справ про обмеження фізичної особи у відвідуванні гральних закладів та участі в азартних іграх, про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою,*

усиновлення дитини або неповнолітньої особи. Розгляд справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення. Розгляд справ про відновлення чи визнання неоспорюваних прав : справи про відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі, про передачу безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність, про визнання спадщини відумерлою. Розгляд справ про примусове здійснення певних правових дій: справи про надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку, про примусову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу, про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб, про видачу і продовження обмежувального припису, про розкриття інформації, що становить професійну таємницю на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

ТЕМА 18. АПЕЛЯЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття, ознаки та суть апеляційного провадження. Право апеляційного оскарження: суб'єктивні, об'єктивні та формальні передумови його реалізації. Відкриття апеляційного провадження. Процесуальна форма розгляду справи судами апеляційної інстанції. Повноваження суду апеляційної інстанції. Постанови та ухвали суду апеляційної інстанції.

ТЕМА 19. КАСАЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття, ознаки та суть касаційного провадження. Право касаційного оскарження: суб'єктивні, об'єктивні та формальні передумови його реалізації. Відкриття касаційного провадження. Процесуальна форма розгляду справи судом касаційної інстанції. Повноваження суду касаційної інстанції. Постанови та ухвали суду касаційної інстанції.

ТЕМА 20. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НОВОВІЯВЛЕНИМИ ТА ВИНЯТКОВИМИ ОБСТАВИНАМИ

Сутність та значення перегляду судових рішень у зв'язку із нововиявленими та винятковими обставинами. Підстави перегляду судових рішень у зв'язку із нововиявленими та винятковими обставинами. Об'єкти перегляду та суб'єкти звернення із заявою про перегляд судових рішень у зв'язку з нововиявленими та винятковими обставинами. Особливості розгляду судом справ у зв'язку із нововиявленими та виключними обставинами. Повноваження якими наділений суд за наслідками перегляду справ у зв'язку із нововиявленими та винятковими обставинами.

ТЕМА 21. ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Поняття і сутність виконавчого провадження. Учасники виконавчого провадження. Загальні правила виконання судових рішень. Відстрочення та розстрочення виконання судових рішень. Зміна порядку та способу їх виконання. Судовий контроль за виконанням судових рішень. Судові рішення, які підлягають негайному виконанню.

ТЕМА 22. ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ, МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ АРБІТРАЖІВ В УКРАЇНІ, НАДАННЯ ДОЗВОЛУ НА ПРИМУСОВЕ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ

Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню. Визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню. Визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Провадження у справах про надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів.

ТЕМА 23. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ, ОСПОРЮВАННЯ РІШЕНЬ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ АРБІТРАЖІВ

Порядок оскарження рішень третейських судів та оспорювання рішень міжнародних комерційних арбітражів. Судовий розгляд справи про оскарження рішень третейських судів, оспорювання рішень міжнародних арбітражів

ТЕМА 24. ВІДНОВЛЕННЯ ВТРАЧЕНОГО СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Відновлення втраченого судового провадження як інститут цивільного процесуального права: поняття, значення та зміст. Право на звернення до суду із заявою про відновлення втраченого судового провадження. Розгляд справи та постановлення рішення про відновлення втраченого судового провадження.

ТЕМА 25. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ

Процесуальне становище іноземців у цивільному процесі. Підсудність судам загальної юрисдикції цивільних справ з іноземним елементом. Позови до іноземних держав та міжнародних організацій. Дипломатичний імунітет. Судове представництво іноземців в судах загальної юрисдикції України. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів.